

12. marts 2025
Side 1 af 8

Besvarelse af 10-dages forespørgsel fra Radikale Venstre vedr. økonomi og praksis for sprogscreening af børn med dansk som andet-sprog

Radikale Venstre har den 3. marts 2025 fremsendt en række spørgsmål vedr. økonomi og praksis for sprogscreening af børn med dansk som andet-sprog, og Børn og Unges besvarelse fremgår nedenfor.

Spørgsmål 1

Der ønskes en årlig opgørelse over, hvor mange tosprogede børn der er blevet henvist til andre skoler end deres lokale skole de sidste 10 år?

SVAR:

For data over antal børn, som er henvist til en modtagerskole, henvises der til svar på spørgsmål nr. 13 i Radikale Venstres 10-dages forespørgsel af 27. februar 2025.

Det skal desuden bemærkes, at der ikke er sket en stigning i antallet af børn, som henvises til modtagerskoler, som det fremgår af Radikale Venstres indledning på 10-dages forespørgslen.

Antallet er faldet over de seneste år, og sidste år var der alene 33 børn (ud af 514 børn), som blev henvist til en modtagerskole. Der gøres dog opmærksom på, at antallet af børn alt andet lige vil svinge fra år til år, da det afhænger af dels antal potentielle skolebegyndere i distriktet, dels hvor mange børn, som indskriver sig på skolen, og dels DSA-børnenes sprogscreeningsresultater. Først herefter kan det beregnes, hvorvidt der er over eller under 20% som har et sprogstøttebehov, og dermed om der i givet fald skal henvises børn til en modtagerskole.

Spørgsmål 2

Der ønskes en årlig opgørelse over, hvor meget (udgifter) der samlet set er blevet brugt på tosprogede børn, der er henvist til andre skoler de sidste 10 år?

SVAR:

Der henvises til svar på spørgsmål nr. 14 i Radikale Venstres 10-dages forespørgsel af 27. februar 2025.

BØRN OG UNGE
Aarhus Kommune

Pædagogik, Undervisning og Fritid
Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Sag: EMN-2025-002683

Sagsbehandler:Lone Deleuran

Direkte telefon: 89 40 47 13

Spørgsmål 3

Der ønskes en årlig opgørelse over, hvor meget (udgifter) der er blevet brugt på bussing af tosprogede børn til andre skoler, her ønskes udelukkende oversigt over transportomkostninger?

12. marts 2025

Side 2 af 8

SVAR:

Der henvises til svar på spørgsmål nr. 14 i Radikale Venstres 10-dages forespørgsel af 27. februar 2025.

Spørgsmål 4

Der ønskes en årlig opgørelse over, hvor meget ressourcer der er blevet brugt på tosprogede børn med sprogstøttebehov i form af lærer- og pædagogtimer de sidste 10 år? Her ønskes der en budgetoversigt over, hvad hver af de skoler, børnene er henvist til, har brugt af ressourcer?

SVAR:

Alle skoler med elever med dansk som andetsprog får tildelt ressourcer til supplerende undervisning i dansk som andetsprog jf. folkeskolelovens §5 stk. 6. Der er ikke tale om en ressourcefordeling til de konkrete børn med et sprogstøttebehov, men alene om en fordelingsmodel, hvorefter det er skoleledelsens prioritering, hvorledes ressourcerne udmøntes således, at DSA-opgaven løses bedst muligt.

Modtagerskolerne modtager nøjagtig den samme ressource pr. elev med sprogstøttebehov som de øvrige skoler.

Som følge af byrådets beslutning om en budgetmodel med lokalt råderum og lokale frihedsgrader føres der ikke særskilt regnskab eller kontrol med, hvorledes midlerne anvendes på skolen. Budgetansvar og beslutningskompetence følges ad, så beslutninger så vidt muligt træffes der, hvor der er størst faglig viden for at opnå bedst mulig kvalitet og ressourceudnyttelse i arbejdet.

Spørgsmål 5

Vive's undersøgelse fra 2020 viste, at tosprogede børn, der bliver busset til andre skoler, trives dårligere og lærer mindre. Hvordan har udviklingen været siden 2020?

SVAR:

Det var Trygfondens Børneforskningscenter, og således ikke VIVE, som i maj 2020 udkom med forskningsprojektets hovedrapport "Virkninger af Aarhus Kommunes skoleomfordelingspolitik for tosprogede skolestartere"¹.

¹ [Trygfondens Børneforskningscenter - Virkninger af Aarhus Kommunes skolehenvisningspolitik](#)

Overordnet set viste resultaterne, at *"Tosprogede skolestartere med væsentligt behov for sprogstøtte lærer mere og trives bedre, hvis de får mulighed for at begynde på den lokale folkeskole i stedet for at blive henvist til en anden folkeskole i kommunen med flere dansksprogede kammerater"*.

12. marts 2025
Side 3 af 8

Undersøgelsen viste derudover, at *"...- skolehenvisningspolitikken er med til at skabe en mere ligelig fordeling af tosprogede i Aarhus Kommune, men at kommunen endnu ikke er i mål med sin overordnede målsætning om, at elever med særligt sprogstøttebehov skal have samme forudsætninger for at lære og udvikle sig, uanset hvor de går i skole"*.

Det blev desuden understreget, at *"...- effekterne er fundet under den nuværende henvisningspolitik, og hvis ikke kommunen henviste børn til modtager-skoler, ville elevsammensætningen have set markant anderledes ud, og så ville vi ikke vide, hvordan DSA-børnene med sprogstøttebehov havde klaret sig"*.

Forskningsrapportens resultater førte til drøftelser med skolelederne med en særlig opmærksomhed på modtagerskolerne. Omdrejningspunktet for dialogen var en opmærksomhed på de henviste børn, herunder bl.a. deres løbende sproglige og faglige udvikling, trivsel, samt på befordringen mellem skole og hjem. Der blev desuden drøftet behov for kompetenceudvikling, hvilket bl.a. førte til at skolerne hvert år får tilbudt en række fuldt finansierede forløb bl.a. i samarbejde med VIA, og derudover skræddersyede kompetenceudviklingsforløb/-oplæg, som tilpasses den enkelte skoles ønsker og behov.

Forskningsrapportens resultater gav ligeledes anledning til igangsættelse af en undersøgelse af hele DSA-området², og med afsæt heri er der igangsat en række forskellige indsatser målrettet DSA-børns sproglige udvikling samt helhedsorienterede indsatser. Disse omhandler bl.a. obligatorisk sprogvurdering ved 4 år, nyt materiale til den løbende opfølgning på DSA-børnenes sproglige progression, nyt sprogscreeningsmateriale til skolebegyndere, en helhedsorienteret indsats via READ-materialer til 3-4-årige i samarbejde med Kultur og Borgerservice, og en tidlig, helhedsorienteret indsats i dagtilbud i samarbejde med Sociale Forhold og Beskæftigelse.

Der er desuden vedtaget seks grundprincipper for arbejdet med DSA, der sætter en klar retning for arbejdet med børn med dansk som andetsprog, og dermed bliver en forpligtende ramme til gavn for praksis og for børn, unge og familier med dansk som andetsprog. Se nærmere beskrivelse i svar på spørgsmål 9.

² [Undersøgelse af dansk som andetsprog \(DSA\) \(aarhus.dk\)](https://aarhus.dk/undersogelse-af-dansk-som-andetsprog-dsa)

Spørgsmål 6

Vive's undersøgelse viste, at tosprogede børn, der blev henvist til andre skoler, havde svært ved at integrere sig i fællesskabet. Hvilke konkrete indsatser er der blevet iværksat for at sikre, at disse børn får mulighed for at blive en del af fællesskabet på deres nye skole?

SVAR:

Der henvises til svar på spørgsmål 5 og 9.

Spørgsmål 7

Hvilke metoder og værktøjer anvendes på de skoler, der modtager tosprogede børn, for at sikre, at de får den nødvendige støtte og bliver integreret i undervisningen og fællesskabet?

SVAR:

Sprogscreeningsresultatet giver skolerne et godt afsæt for det pædagogiske arbejde med barnets sprog samt mulighed for at igangsætte tidlige og målrettede sprogindsatser for elever, der har et sprogstøttebehov.

Deltagelsesmuligheder for alle børn er en forudsætning for trivsel, læring og udvikling. I forbindelse med den førnævnte DSA-undersøgelse blev netop trivsel og fællesskab for de henviste børn til modtagerskolerne afdækket (s. 183). Her peger informanterne (fx pædagoger, lærere, DSA-koordinatore og skoleledere) bl.a. på, at man på skolerne er meget opmærksomme på at få skabt inkluderende fællesskaber i skolehverdagen.

Skolerne har også fokus på et tæt forældresamarbejde, bl.a. kontakt via sms eller opkald, tage imod og vise rundt på skolen. Ud over et tæt forældresamarbejde, er der et fokus på at få etableret nogle gode rammer for klassefællesskabet med et særligt fokus på også at tilgodese de børn, som har behov for en særlig guidning ind i fællesskabet. Etablering af legegrupper, faste aftaler omkring fødselsdage og strukturerede aktiviteter i frikvarteret udgør nogle af eksemplerne fra informanterne. Men også fokus på, at nogle børn har behov for guidning i legen for at få en god og aktiv position.

Desuden gør man på modtagerskolerne noget ud af at aktivere den øvrige forældregruppe i forhold til, at alle børn bliver inkluderet i fællesskabet. Fx i forhold til transport til og fra arrangementer og legeaftaler. Flere modtagerskoler giver udtryk for, at der i forældregruppen er ressourcer og vilje til at yde en ekstra indsats, bl.a. ift. de børn, som ikke bor i distriktet (s. 162).

Spørgsmål 8

Hvad er effekten af den nuværende praksis med at henvise tosprogede børn til andre skoler? Er der forskel på, hvordan børnene klarer sig fagligt og socialt, afhængigt af hvilken skole de bliver henvist til? Der ønskes konkrete eksempler.

12. marts 2025

Side 4 af 8

SVAR:

Skolehenvissningspolitikken, og dermed henvisning af børn til modtagerskoler, er med til at sikre, at nogle skoler kun har 20% børn med et sprogstøttebehov på årgangen, mens andre skoler får en elevsammensætning med en større mangfoldighed. Der er således ikke – udover den før omtalte fra Tryg-Fondens Børneforskningscenter – lavet analyser af, hvorledes børnene klarer sig fagligt eller socialt afhængig af, hvilken skole de går på.

12. marts 2025

Side 5 af 8

Hensigten med skolehenvissningspolitikken var, og er fortsat, at sikre alle elever en god skolegang baseret på høj faglighed, understøttelse af den dansk-sproglige udvikling samt social integration, men samtidigt også at gøre det til et bydækkende ansvar at løfte integrationsopgaven.

Beslutningen om fastlæggelse af procentandelen med et sprogstøttebehov på netop 20% blev taget ud fra en vurdering af, hvornår det ville være muligt at skabe et godt læringsmiljø, hvor alle børn i klassen kunne understøttes fagligt. Erfaringerne både nationalt og lokalt pegede på, at skoler med en høj koncentration af børn med dansk som andetsprog var relativt set dårligere til at løfte børnene end skoler med en lav koncentration.

Det kan i tilknytning hertil oplyses, at rådmanden i september 2022 fremlagde et høringsforslag omhandlende en justering i skolehenvissningspolitikken, så den procentvise andel elever med sprogstøttebehov blev foreslået ændret fra 20% til 25% på en årgang. Høringssvarene anerkendte, at skolehenvissningspolitikken indeholder mange dilemmaer, og at det er et komplekst område. Den generelle bekymring ift. elevsammensætningen på skolerne gik og går fortsat på, at konsekvensen af en øget procentandel med et sprogstøttebehov kan blive, at endnu flere ressourcestærke forældre til børn med dansk som modersmål og børn med dansk som andetsprog vil fravælge den lokale skole, eller folkeskolen, hvilket vil kunne forstærke søgningen mod privatskoler.

Nogle høringssvar på pegede desuden, at det ville kunne få parallelsamfundsproblematikken til at vokse. Andre overvejelser gik på, hvorvidt det fortsat ville være muligt at have tilstrækkelig høj kvalitet i det pædagogiske tilbud, hvis procentsatsen blev forhøjet til 25%. Flere skoler tilkendegav, at de oplever at have en god balance i deres elevsammensætning, og at denne afspejler den generelle befolkningssammensætning. De på pegede, at skolehenvissningspolitikken har afgørende betydning for at fastholde mangfoldigheden på skolerne. På baggrund af høringssvarene blev der ikke foretaget ændringer i skolehenvissningspolitikken's byrådsfastlagte procentandel på 20%.

Spørgsmål 9

Er der konkrete strategier for, hvordan skolerne kan forbedre samarbejdet og kommunikationen med forældrene til tosprogede børn, så de kan understøttes bedre?

12. marts 2025

Side 6 af 8

SVAR:

I forlængelse af den førnævnte DSA-undersøgelse har byrådet – for at sætte en klar politisk retning og ramme for arbejdet med dansk som andetsprog – vedtaget seks forpligtende grundprincipper for arbejdet med DSA³. Grundprincipperne skal sætte retning for arbejdet og skabe en øget opmærksomhed, så ledere og medarbejdere får et ansvar for og en opgave med at praktisere grundprincipperne.

Lokalt i dagtilbud og skole giver grundprincipperne en fælles forpligtelse, men også et fagligt råderum til, at man overvejer, hvordan de ser ud i praksis, og hvor man kan gøre det bedre. Grundprincipperne understøtter Aarhusmålene om en by med plads til alle, brug for alle og med plads til forskellighed og mangfoldighed. De understøtter også, at der skabes en by med chancelighed, hvor alle har mulighed for at tage ansvar for eget liv og udnytte egne evner.

Grundprincipperne omhandler bl.a., at det er en bydækkende opgave at understøtte et ressourcensyn, ift. hvordan man kommunikerer om og arbejder differentieret med børn med dansk som andetsprog. Derudover skal de lokale dagtilbud og skoler have et systematisk og vedholdende fokus på det meningsfulde forældresamarbejde. De skal arbejde med en aktiv forældreinvolvering i barnets trivsel og læring og understøtte brobygning til hjem og hjemmelæringsmiljø. Nedenfor ses et udklip af inspirationsmaterialet til at styrke det lokale forældresamarbejde:

SAMARBEJD MENINGSFULDT MED ALLE FORÆLDRE OM BARNET OG DETS SPROG

Dagtilbud, skoler og fællesfunktionerne skal både arbejde med og samarbejde om at styrke, organisere og omsætte den lokale viden om dansk som andetsprog

Alle har et ansvar i at sikre sproglige læringsmiljøer af høj kvalitet for børn med dansk som andetsprog

STRATEGI OG ORGANISERING

Er der i dagtilbuddets pædagogiske læreplan/skolens (strategiske) plan indarbejdet et fokus på forældresamarbejde og udviklingen af sprog?

ANSVAR

Er det tydeligt for alle, hvilke forventninger der er, og hvem der har ansvaret for hvad i forbindelse med forældresamarbejde/forældreinvolvering til gavn for barnets sproglige udvikling i vores dagtilbud/på vores skole, i vores team?

MØDER

Fokuserer vores møder i de forskellige møde regi på, at/hvordan vi arbejder sammen med forældre om barnets sproglige udvikling?

TILRETTELÆGGELSE

Er vi opsøgende og nysgerrige i forhold til at tilrettelægge et samarbejde, der er meningsfuldt for både forældrene og barnets sproglige udvikling?

EKSEMPLER

Hvor har vi gode og konkrete eksempler på, at vores fokus på det meningsfulde forældresamarbejde støtter det enkelte barn med DSA's sproglige udvikling?

FOKUS

Hvor kunne vi i højere grad og konkret sætte ind i forhold til det meningsfulde forældresamarbejde for at løfte det enkelte barn med DSA's sproglige udvikling?

³ [Grundprincipper for DSA-området](#)

Spørgsmål 10

Hvordan bliver lærere og pædagoger uddannet i at håndtere den specifikke udfordring, det er at undervise og støtte tosprogede børn, både fagligt og socialt?

12. marts 2025

Side 7 af 8

SVAR:

Som angivet i svar på spørgsmål 5 medførte DSA-undersøgelsen bl.a. også øgede tilbud om kompetenceudvikling på DSA-området. Det betyder, at skolerne hvert år får tilbudt en række fuldt finansierede kompetenceudviklingsforløb for lærere og pædagoger bl.a. i samarbejde med VIA, fx pædagogiske diplommoduler, dagskurser og temadage og herudover tilbydes også skræddersyede forløb eller oplæg, som tilpasses den enkelte skoles ønsker og behov.

Spørgsmål 11

Er der nogen form for opfølgning på tosprogede børn, der er blevet henvist til andre skoler, for at sikre, at deres læring og trivsel bliver fulgt op og tilpasset løbende?

SVAR:

Sprogscreeningsresultatet giver skolerne et godt afsæt for det pædagogiske arbejde med barnets sprog samt mulighed for at igangsætte tidlige og målrettede sprogindsatser for elever, der har et sprogstøttebehov.

Skolerne har løbende fokus på elevers sproglige, faglige og sociale udvikling og trivsel. Alle elever med dansk som andetsprog, som har et sprogstøttebehov, skal modtage supplerende undervisning i dansk som andetsprog. Det er den enkelte skoleleder, som vurderer behovet, omfanget og tilrettelæggelsen af den supplerende undervisning i dansk som andetsprog⁴.

DSA-undersøgelsen førte bl.a. til en udskiftning af materialet, som anvendes til den løbende opfølgning på den sproglige progression hos elever med et sprogstøttebehov.

Det nye materiale "Sprog+" skal anvendes løbende af lærere og pædagoger til at følge den dansksproglige udvikling, og dette gælder både for elever som går på distriktsskolen, går på en af forældrene ønsket skole og for elever, som er henvist til en modtagerskole. Materialet bruges dermed også til at afdække, hvornår en elev har et alderssvarende dansk sprog, og dermed ikke længere har et sprogstøttebehov.

⁴ Den supplerende undervisning kan foregå som en integreret del af den almindelige undervisning i klassen, gives som særskilt undervisning i tiden til understøttende undervisning eller udenfor den almindelige undervisning.

I forhold til børnenes trivsel vil det altid være skolen, som efter konkret vurdering af det enkelte barns behov, iværksætter indsatser for at imødegå eventuel mistrivsel hos et barn. Hvis en modtagerskole oplever, at et henvist barn har trivselsmæssige udfordringer, vil skolen – i lighed med skolens øvrige elever – først og fremmest tage hånd om dette i et samarbejde med forældrene. Skolen vil kunne inddrage andre relevante parter fx PPR eller MSB. Herudover kan skolen også inddrage Pædagogik, Undervisning og Fritid (PUF) for sparring, og hvis det ud fra en samlet vurdering af det konkrete barns trivsel konkluderes, at skoletilbuddet på modtagerskolen ikke længere er til barnets tarv, vil barnet i stedet kunne henvises til distriktsskolen.

12. marts 2025
Side 8 af 8

Med venlig hilsen

Thomas Medom
rådmand

/

Tanja Nyborg
direktør